

DISPOSICIONS

DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA

DECRET LLEI 27/2020, de 13 de juliol, de modificació de la Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública, i d'adopció de mesures urgents per fer front al risc de brots de la COVID-19.

El president de la Generalitat de Catalunya,

L'article 67.6.a de l'Estatut preveu que els decrets llei són promulgats, en nom del rei, pel president o presidenta de la Generalitat.

D'acord amb l'anterior, promulgo el següent

DECRET LLEI

Exposició de motius

L'art. 116 de la Constitució espanyola va habilitar una llei orgànica per a regular els estats excepcionals, i entre ells l'estat d'alarma, amb les competències i limitacions corresponents. Aquella previsió, com les que es poden trobar en les constitucions d'altres estats europeus, es justifica per la necessitat de regular les situacions excepcionals de manera que, tot i constituir una excepció a la regulació prevista en la Constitució per a les situacions de normalitat, no arribin a comportar mai una suspensió de la integritat de la Constitució.

Per això, les previsions de l'art. 116 de la Constitució van tenir una concreció en la Llei Orgànica 4/1981, d'1 de juny, dels estats d'alarma, excepció i setge, i van establir les normes del Dret dels estats excepcionals, tant pel que fa al règim de distribució territorial del poder públic i l'exercici de les competències, com pel que fa a la possible restricció i, fins i tot suspensió de l'exercici de drets fonamentals.

L'art. 4rt de la LO 4/1981 va preveure que un dels supòsits per a la declaració de l'estat d'alarma són les crisis sanitàries, com les originades per una epidèmia.

Però posteriorment, la regulació de les emergències sanitàries va tenir també una regulació específica en la legislació estatal i catalana en matèria de sanitat i salut pública. Així, la Llei Orgànica 3/1986, de 14 de abril, "*de Medidas Especiales en Materia de Salud Pública*", va preveure que, per tal de protegir la salut pública i prevenir la seva pèrdua o deteriorament, les autoritats sanitàries de les diferents administracions públiques poden, dins l'àmbit de les seves competències, adoptar les mesures previstes en la mateixa Llei quan així ho exigeixin raons sanitàries d'urgència o necessitat. Així, en l'art. 3 de la LO 3/1986, es va habilitar l'autoritat sanitària, per al control de les malalties transmissibles, no només a realitzar les accions preventives generals, sinó també a adoptar les mesures oportunes per al control dels malalts, de les persones que estiguin o hagin estat en contacte amb ells i el seu entorn immediat, així com les que es considerin necessàries en cas de risc de caràcter transmissible.

Per tant, mentre que la previsió dels estats excepcionals és una regulació de caire general, que pot respondre a causes molt diverses i, pel que fa a l'estat d'alarma, una de les seves causes pot ser una situació d'emergència sanitària, en canvi, la regulació específica de les emergències sanitàries constitueix una legislació especial que resulta de la necessitat, en determinades circumstàncies, d'adoptar mesures específiques per a preservar la salut pública i de protegir els drets a la vida, a la integritat física i a la salut de les persones, garantits pels art. 15 i 43 de la Constitució.

Es tracta de dues regulacions que responen a motivacions diverses, una de caire general i l'altra especial per emergències sanitàries, però que de forma proporcionada, pot justificar també determinades limitacions a

CVE-DOGC-A-20196001-2020

l'exercici de drets fonamentals. De fet, la legislació vigent habilita l'adopció d'aquestes mesures sanitàries sense necessitat de la prèvia declaració dels estats excepcionals que preveuen els arts. 116 de la Constitució i la Llei Orgànica 4/1981, però no hi ha dubte també que davant el caràcter més generalitzat o més intens de la incidència d'una situació d'epidèmia, es pot arribar a declarar l'estat d'alarma, com es va fer arran del Reial Decret 463/2020, de 14 de març, i les seves pròrrogues.

Certament, les mesures sanitàries per evitar la propagació d'una epidèmia, poden comportar unes limitacions a l'exercici de determinats drets fonamentals, com la llibertat de circulació i la de reunió, reconegudes als articles 17, 19 i 21 de la Constitució, però també el dret al treball i a la llibertat d'empresa, reconeguts als arts. 35 i 38 de la Constitució, quan concorren les circumstàncies que determinen la necessitat d'imposar mesures que incideixen en l'exercici d'aquests drets per a la preservació de la salut pública. Però aquestes limitacions, que en cap cas arriben a comportar la suspensió dels drets fonamentals, ni una restricció generalitzada, sinó proporcionada a la necessària preservació de la salut del conjunt dels ciutadans i circumscrita a determinats sectors d'activitat, àrees geogràfiques limitades, activitats que propicien un especial risc de contagi, etc.

De fet, l'exercici de qualsevol dret fonamental es pot entendre il·limitat, en primer lloc perquè la mateixa Constitució, a l'art. 10.1 ja preveu un límit general dels drets fonamentals en el respecte a l'exercici dels drets per les altres persones, però també, per la possible limitació que resulti necessària i proporcionada per a la protecció dels altres drets i béns constitucionalment protegits. Així ho ha reconegut de forma constant la doctrina establerta pel Tribunal Constitucional des de les seves primeres Sentències (STC 11/1981, 2/1982 i 91/1983).

En la recent Interlocutòria 40/2020, de 30 de abril, el Tribunal Constitucional va avalar la limitació del dret fonamental de manifestació en un cas concret, basat en raons estrictament sanitàries i, entre altres consideracions, va exposar que *"En el estado actual de la investigación científica, cuyos avances son cambiantes con la evolución de los días, incluso de las horas, no es posible tener ninguna certeza sobre las formas de contagio, ni sobre el impacto real de la propagación del virus, así como no existen certezas científicas sobre las consecuencias a medio y largo plazo para la salud de las personas que se han visto afectadas en mayor o menor medida por este virus. Ante esta incertidumbre tan acentuada y difícil de calibrar desde parámetros jurídicos que acostumbra a basarse en la seguridad jurídica que recoge el art. 9.3 de la Constitución, las medidas de distanciamiento social, confinamiento domiciliario y limitación extrema de los contactos y actividades grupales, son las únicas que se han demostrado eficaces para limitar los efectos de una pandemia de dimensiones desconocidas hasta la fecha. (...) nos encontramos en un escenario en que los límites al ejercicio de los derechos, que indudablemente se dan, se imponen por la necesidad de evitar que un ejercicio extralimitado del derecho pueda entrar en colisión con otros valores constitucionales (STC 42/2000, de 14 de febrero, FJ 2). En este caso los valores de la vida, la salud y la defensa de un sistema de asistencia sanitaria cuyos limitados recursos es necesario garantizar adecuadamente."*

De la mateixa manera, la Llei 18/2009, del 22 d'octubre, de salut pública, defineix aquesta com el conjunt organitzat d'actuacions dels poders públics i de la societat mitjançant la mobilització de recursos humans i materials per a protegir i promoure la salut de les persones, prevenir la malaltia i tenir cura de la vigilància de la salut pública.

En aquest sentit, la pandèmia del COVID-19 s'ha configurat com una amenaça mundial que requereix una actuació decidida per part dels diferents Estats i les Administracions Públiques, especialment atenent a les incerteses que genera el desconeixement d'aspectes bàsics de la infermetat i dels seus canals de contagi, mutacions del virus que es produeixen, nous canals de contagi i increment del nombre d'asimptomàtics que, amb infectats pel virus, traslladen la malaltia.

Això ens obliga a dur a terme actuacions als efectes d'evitar o minimitzar un risc per a la salut, el que obliga a sospesar les alternatives, tenint en compte l'avaluació del risc i altres factors pertinents, i comprèn, si cal, la selecció i l'aplicació de les mesures de prevenció i control més adequades, a més de les reglamentàries.

Al mateix temps, tot i que el marc temporal de la pandèmia s'estableix a llarg termini, es fa necessari establir estratègies diferents pels diferents moments epidemiològics, en forma de nivells d'alerta, i ser igualment capaços de adoptar mesures d'intervenció immediata, reaccionant davant de situacions que es puguin produir, que permetin, des de una situació basal d'alerta, eliminar o reduir els riscos de circulació del virus fora del territori, i adoptar mesures de prevenció per evitar riscos de transmissió comunitària.

L'objectivitat que caracteritza l'actuació de les Administracions Públiques obliga a completar, amb la màxima urgència possible, el marc normatiu actual, per garantir que les decisions que s'adoptin es trobin degudament justificades i s'articulin mitjançant el procediment legalment establert.

La situació actual del virus, amb brots que s'estan produint al llarg del territori, justifica la extraordinària i urgent necessitat de la mesura, atenent a que les mesures de control de les persones són les que s'han mostrat més adequades per evitar el risc d'extensió de la pandèmia.

CVE-DOGC-A-20196001-2020

Per aquesta raó, es considera necessari modificar la Llei 18/2009, establint de manera expressa les mesures que es poden adoptar en situacions de pandèmia, delimitant el procediment a seguir i els indicadors que justifiquin objectivament l'adopció de les mateixes, el que no exclou, com indica l'apartat 2 de l'article 55, que s'hagi de disposar de les autoritzacions preceptives.

D'acord amb l'article 38 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, el Govern pot dictar disposicions legislatives provisionals sota la forma de decret llei. En el present supòsit, el caràcter extraordinari i excepcional de la situació deriva de la situació sanitària que requereix adoptar de manera urgent mesures per al nou context de represa i que no poden ajornar-se, fins i tot, mitjançant la utilització de mitjans legislatius d'urgència a un moment posterior, tot amb la finalitat de prevenir i controlar la pandèmia per la COVID -19, evitar la seva propagació per protegir la salut pública i adoptar les mesures que permetin afrontar les seves conseqüències.

En ús de l'autorització que concedeix l'article 64 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, a proposta de la consellera de Salut, i amb la deliberació prèvia del Govern,

Decreto:

Article únic. Modificació de la Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública.

Primer.

S'afegeix una lletra k) a l'article 55 amb el següent tenor:

k) En situacions de pandèmia o epidèmia declarades per les autoritats competents, les autoritats sanitàries competents podran adoptar mesures de limitació a l'activitat, el desplaçament de les persones i la prestació de serveis en determinats àmbits territorials previstes en l'annex 3, d'acord amb el que disposa l'article 55 bis.

Segon.

S'afegeix un article 55 bis amb el següent tenor:

Procediment per a l'adopció de mesures en situació de pandèmia declarada

1. L'adopció de les mesures a que fa referència la lletra k) de l'article anterior tenen per objecte garantir el control de contagis i protegir la salut de les persones, adequant-se al principi de proporcionalitat.

A aquests efectes, l'adopció de les mesures indicades requerirà l'emissió d'un informe emès pel director/a de l'Agència de Salut Pública, en els aspectes assistencials a proposta del Servei Català de la Salut i en els aspectes epidemiològics i de salut pública, a proposta de la pròpia Agència, el qual tindrà per objecte acreditar la situació actual de risc de contagi, la situació de control de la pandèmia, la suficiència de les mesures, i proposarà les mesures a adoptar.

Els informes s'ajustaran als paràmetres establerts en els annexos del Decret llei 27/2020, de 13 de juliol, de modificació de la Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de Salut Pública i d'adopció de mesures urgents per fer front al risc de brots de la COVID-19.

2. Sempre que sigui possible, la resolució formularà recomanacions a seguir per evitar riscos de contagi. En el cas que s'estableixin mesures de caràcter obligatori, s'ha d'advertir expressament d'aquesta obligatorietat, la qual estarà fonamentada en els informes emesos.

La resolució indicarà expressament l'existència o no del manteniment dels serveis essencials, entre els indicats a l'annex 2.

3. La resolució que estableixi les mesures indicarà la seva durada, que en principi no ha de ser superior a 15 dies, excepció feta que es justifiqui el necessari establiment d'un termini superior, sense perjudici de que es pugui demanar la pròrroga, justificant el manteniment de les condicions que varen justificar la seva adopció. En tot cas, s'emetran informes periòdics dels efectes de les mesures, així com un informe final, una vegada exhaurides aquestes.

4. L'establiment de les mesures esmentades s'haurà de dur a terme tenint en compte sempre la menor afectació als drets de les persones, i sempre que sigui possible, s'hauran d'ajustar territorialment al mínim

CVE-DOGC-A-20196001-2020

àmbit necessari per a la seva efectivitat.

5. La resolució per la qual s'adoptin les mesures concretes podrà establir mecanismes de graduació de les mesures en funció de l'evolució dels indicadors.

Disposició final. Entrada en vigor

Aquest decret llei entra en vigor el mateix dia de la seva publicació en el DOGC

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquest Decret llei cooperin al seu compliment i que els tribunals i les autoritats als quals pertorqui el facin complir.

Barcelona, 13 de juliol de 2020

Joaquim Torra i Pla

President de la Generalitat de Catalunya

Alba Vergés i Bosch

Consellera de Salut

Annex 1

Els indicadors que hauran d'incloure els informes a que fa referència l'article 55 bis són els següents:

INDICADORS DE SITUACIÓ EPIDEMIOLÒGICA I SALUT PÚBLICA:

Indicador	Interpretació
Incidència acumulada de casos que han iniciat símptomes en els darrers 7 dies	Informa de las zones en les que hi pot haver hagut brots actius o brots incipients en els darrers 7 dies
Evolució del nombre diari de casos que inicien símptomes	Observar la tendència de la sèrie
Incidència acumulada de casos que han estat diagnosticats en els darrers 7 dies (inclou casos asimptomàtics)	Activitat viral i difusió de la malaltia, així com la possible ocurrència de casos successius
Evolució del nombre diari de casos diagnosticats	Observar la tendència de la sèrie
Incidència acumulada de casos sospitosos atesos en els darrers 7 dies (tant en AP com en hospitals), per data de consulta	Nivell de sospita diagnòstica (tant de la població com del sistema sanitari)
Nombre de reproducció efectiu instantani (Rt)	Ritme de creixement o decreixement de l'epidèmia (estàndard <1)

CVE-DOGC-A-20196001-2020

INDICADORS D'ASSISTÈNCIA SANITÀRIA RELACIONATS AMB LA COVID-19

Indicador	Interpretació
Proporció de casos sospitosos que han acudit a consulta en els darrers 7 d als que se'ls realitza prova PCR (tant en AP com en Hospitals)	Capacitat de diagnòstic de casos sospitosos
Incidència acumulada de realització de proves PCR en els darrers 7 d	Esforç diagnòstic en la població (llindar de 1/1.000 setmana)
Proporció de proves positives respecte el total de proves realitzades en els darrers 7 d	Indicador combinat de nivell de circulació del virus i la sensibilitat del circuit diagnòstic (estàndard <5%)
Proporció de llits d'aguts ocupades per casos COVID19 i ocupació total (COVID19 i no COVID19)	Pressió per COVID19 sobre els hospitals i reserva disponible per respondre a increments de la transmissió
Proporció de llits de cures crítics ocupats per casos COVID19 i ocupació total (COVID19 i no COVID19)	Pressió per COVID19 sobre les UCIs i reserva disponible per respondre a increments de la transmissió
Evolució en el nombre de casos que han requerit hospitalització, UCI o han causat èxitus	Observar la tendència de la sèrie
Proporció de casos sospitosos que han acudit a consulta en els darrers 7 d als que se'ls realitza prova PCR	Capacitat de diagnòstic de casos sospitosos
Proporció de PCR positives respecte el total de les realitzades en els darrers 7 d	Indicador combinat del nivell de circulació de virus i la sensibilitat del circuit diagnòstic (estàndard <5%)

Annex 2

Serveis que poden ser declarats essencials

Seguretat i emergències; salut; farmàcies; serveis d'òptica, ortopèdia i fisioteràpia; serveis penitenciaris; serveis socials i residencials; les activitats de representació dels treballadors i dels empresaris; serveis funeraris; serveis judicials; notaries per a tràmits urgents amb cita prèvia; electricitat; aigua potable; aigües residuals; serveis de depuració d'aigües; combustibles; gas; telecomunicacions, mitjans de comunicació i serveis de premsa; residus urbans i industrials; bancs i finances; assegurances; residus sanitaris; subministraments sanitaris i de farmàcia; producció i distribució agroalimentària humana i per a granges i centres d'animals, animals vius (transport i veterinaris); escorxadors; serveis de transport públic; advocats, procuradors, graduats socials, traductors, intèrprets i psicòlegs que assisteixin a actuacions processals; assessories legals, gestories administratives i de graduats socials i de prevenció de riscos laborals, en qüestions urgents; servei postal universal de l'operador estatal i serveis de missatgeria i lliurament a domicili; serveis de les administracions públiques imprescindibles per al funcionament dels serveis públics; serveis d'educació especial; serveis d'obra pública i privada inajornables o per a serveis essencials; manteniment i reparacions d'urgència; comerç per internet, telefònic o correspondència; serveis informàtics essencials; serveis de neteja i bugaderia; serveis meteorològics; serveis d'explotació de mines; servei d'ITV; serveis de socorrisme i els allotjaments turístics o altres similars que s'hagin definit com a servei essencial per a l'aïllament d'afectats i contactes per la pandèmia declarada.

Annex 3

Mesures a adoptar en el marc de la COVID-19

L'alerta derivada de la COVID i les resolucions per controlar la pandèmia poden comprendre les següents previsions:

Mesures de salut pública:

Consells generals de salut pública:

- Desinfectar regularment les superfícies; rentar-se/higienitzar sovint les mans, tossir i esternudar al colze, portar mascareta per protegir-se i protegir la resta, no tocar-se la cara. En cas de símptomes de refredat o de grip, quedar-se a casa i trucar al Centre d'Assistència Primària o al telèfon 061.

Identificació de contactes:

- Identificació de contactes en curs per a tots els casos nous i confirmats de la COVID-19, amb quarantenes/mesures d'aïllament d'acord amb els protocols vigents de vigilància epidemiològica. Ampliar la identificació de contactes i aïllaments dels casos sospitosos si es decideix considerar cas sense test segons disponibilitat de tests i per situació epidemiològica.

Proves diagnòstiques (Tests):

- Tests a totes les persones que presentin símptomes. els casos potencials de la COVID-19 per a persones que compleixen la definició de cas (és a dir, presenten símptomes). Les proves es faran en centres d'atenció primària, hospitals o unitats que s'habilitin.
- Les proves de cribratge a les comunitats (incloses les persones asimptomàtiques) han de respondre a criteris epidemiològics i s'han d'aplicar segon indicació tècnica. Es poden realitzar localment per informar sobre la propagació del virus en determinades zones, per estudis de brots o moments de no filiació de casos i manca de traçabilitat per conèixer la càrrega poblacional d'asimptomàtics així com espais/grups de risc de circulació del virus.

Aïllament i quarantena:

- Les persones que presenten símptomes suggestius de la COVID-19, tenen resultat positiu del test o han estat en contacte estret amb un cas positiu han de realitzar aïllament estricte. S'ofereixen serveis i espais de suport per a facilitar dur a terme un aïllaments/quarantenes dels casos i contactes.

Desplaçaments territorials:

- Mesures de desplaçaments territorials que protegeixin del risc de transmissió de la COVID-19.

Desplaçament Personal: Limitació de desplaçaments, mantenint en tots els nivells d'alerta els desplaçaments essencials, sempre que es realitzin de manera individual o amb la unitat de convivència i amb totes les mesures de precaució higièniques i de distanciament. Es poden considerar desplaçaments essencials:

Desplaçament personal

- Passejos individuals o amb grup de convivència.

CVE-DOGC-A-20196001-2020

- Cura d'horts familiars, d'auto-consum, municipals, sempre que estiguin en el mateix terme municipal que el del domicili, o un municipi veí.
- Activitat esportiva sense contacte (anar amb bicicleta, córrer, patinar, etc.) sempre que estiguin en el mateix terme municipal que el del domicili
- Desplaçament a supermercats i botigues d'alimentació sempre que estiguin en el mateix terme municipal que el del domicili.
- Desplaçament per assistència sanitària i anar a la farmàcia sempre que estiguin en el mateix terme municipal que el del domicili.
- Desplaçament per anar a treballar o a l'escola
- Desplaçament per anar a casaments o cerimònies funeràries amb aforament limitat
- Cura de persones grans, menors d'edat, persones dependents, amb discapacitat o especialment vulnerables.
- Desplaçament a entitats financeres i d'assegurances i d'altres serveis.
- Actuacions requerides o urgents davant òrgans públics, judicials o notariaus.
- Renovacions de permisos i documentació oficial i altres tràmits administratius inajornables.
- Exàmens o proves oficials inajornables
- Mudances domèstiques o professionals inajornables
- Causa de força major o altra situació de necessitat justificada

En cap cas es poden prohibir els desplaçaments amb caràcter absolut, sinó determinar les condicions i els supòsits en que aquests es poden dur a terme garantint la seguretat i salut de les persones.

Transport de mercaderies: sense limitacions.

Reunions: limitació del nombre de persones que es pot reunir. En tot moment, totes les reunions han de registrar els assistents si no es coneixen tots entre si.

Espais públics i altres espais de reunió: Control de l'obertura d'espais públics i definició de les condicions d'apertura. En tot moment, tots els espais on es realitzin reunions han de registrar els assistents a sales privades, públiques o llocs de culte.

Serveis de Salut, Socio-sanitaris i Socials:

Coordinació sobre l'estratègia, directrius i plans d'escalada del tipus d'assistència sanitària en atenció primària, hospitalària i serveis socials (definint un mínim de atenció presencial i deslocalitzant la resta de recursos)

Restriccions de visites a les instal·lacions residencials

Llocs de feina i comerç minorista.

Regulació de la situació dels espais de treball en condicions d'espai i mesures d'higiene.

Control d'obertura (aforament, cita prèvia o altres modalitats) d'espais de treball. Priorització de gestió d'horaris per promoure i garantir la conciliació familiar.

Educació i casals en època no lectiva.

CVE-DOGC-A-20196001-2020

Regulació de les condicions d'obertura, aflluència, personals, materials i temporals.

Restauració i establiments hotelers:

Regulació de l'aforament atenent a condicions d'espai i mesures d'higiene (mascareta, rentat de mans).

Regulació de les condicions d'obertura materials i temporals

Esport professionals i no professionals: Regulació de les activitats esportives tant professionals i federades com no professionals atenent al tipus d'esport, aforaments i ús de les instal·lacions.

Aquestes mesures poden ser objecte d'actualització mitjançant Resolució del Comitè de direcció del Pla per emergències associades a malalties transmissibles emergents amb potencial risc, PROCICAT, i poden ser aplicables a qualsevol altra pandèmia o epidèmia declarada en el marc de la Llei 18/2009, de 22 d'octubre.

(20.196.001)